

HAGERI KIRIK

EELK Hageri Lambertuse koguduse infoleht, juuni 2015, nr. 23

Lehes:

Vaimulik mõtisklus

Kirik teel piiskopkondade poole?

Uued tuuled EELK-s

Intervjuu vaimulik Erkki Juhandiga

Perelaager "Seljakotid selga!"

Külalised Nilsia kogudusest

EELK autasud

Intervjuu Sirli Lendiga

Praostkonna laulupäev "Maailma näe"

Pidu-pidu, laulupidu!

Kroonika 2015

Teated

Jumal parandab murtud südame

Arne Mänd

Ps 147:3 Jumal parandab need, kelle süda on murtud ja seob kinni nende valusad haavad.

Täna, 28. juunil 2015, kui see leht ilmub, peab Hageri kogudus surnuaiapäeva. Pühakiri ütleb, et igale inimesele on määratud kord surra. Kuigi kristlase jaoks ei ole surm lõplik olemasolu lakkamine, vaid üleminek ühest elukvaliteedist teise, palju kõrgemasse, lööb lähedase inimese teesasaatmine temassegi valusaid ja raskesti paranevaid haavu. Mitmel meie hulgast on need haavad alles värsked ja veritsevad, teistel on need juba kinni kasvama hakanud, kolmandatel on alles jäänud vaid armid...

Meie igapäev elus on ja on olnud hädasid, vaevasid ja raskusi – rasket füüsilist ja vaimset tööd, haigusi ja õnnetusi meie endi ja lähedastega. Rahvatarkus ütleb: hädad ja õnnetused ei käi mitte mööda kive ega kändusid, vaid need tabavad ikka inimesi. Siin ilmas tabavad vaevad ja kannatused kõiki, sõltumata inimese päritolust, eluhoiakutest, usutunnistusest või selle puudumisest. On neid, kes usule tulles ehk kristlaseks saades usuvad, et maised vaevad ja kannatused neid enam ei taba. Aga kui see ometi juhtub, siis küsime Jumalalt, miks see või teine õnnetus või häda mind tabas, miks sa, Jumal, mind ei säästnud?

Mõni aeg tagasi rääkis üks vennastekoguduse vend, kuidas ta ühel hommikul, enne laste lasteaeda viimist palvetas, et päev läheks korda, et lastega õnnetust ei juhtuks. Kui ta lasteaia väravasse jõudis ja tema pojake autost väljudes komistas, näoli asfaldile kukkus ja tõsiselt viga sai, ütles see vend – ma olin tõsiselt Jumala peale vihane: Jumal, ma just palvetasin, hoia õnnetuse eest, aga sa lasksid sellel ikkagi sündida? Aga kui ta esimesest ehmatusest üle oli saanud, tekkis temas hoopis tänutunne Jumala ees. Võib-olla hoidis Jumal selle väikese õnnetusega ära suurema õnnetuse. Ning ta ei julgenud edasi mõelda, mis oleks saanud, kui seda väikest komistamist poleks olnud ning poiss oleks jõudnud sõiduteele autode vahele? Sageli hoitaksegi meid väikeste valudega suuremate hädade eest.

Kuigi Jumal ja tema sõna ei tööta usklikule inimesele kerget ega mugavat elu, vaid valu, vaeva ja kannatusi, on ta ise töötanud olla meie juures maailma ajastu otsani. Inimese südames, kes on vastu võtnud Kristuse kutse, on kõigest hoolimata siiski rahu ja rõõm, mis on suurem inimloomusest. Ta elab küll siin maailmas, kuid ta teab, et ta ei ole sellest maailmast. Aga ka usutee ei ole sile ja pehmete vaipadega kaetud. Jeesus kutsus meid enese järel käima, aga ka oma risti kandma. Jumala sõna räägib palju sellest, kuidas ka õiged ei ole säästetud mitmesugustest vaevadest ja viletsustest. Aga selles sõnas on ka töötused ja lohutused. Joh. 16:33 ütleb Jeesus: maailmas on teil ahastust, kuid olge julged, mina olen maailma ära võitnud. 2. Kor. 4:17 tunnustab Paulus: see silmapilkne kerge viletsus saavutab määratu suure ja rohke igavese au. 2. Tim 3:12: me kiitleme ka viletsustest, teades, et viletsus saadab kannatlikkuse, kannatlikkus püsivuse ja püsivus lootuse.

Kust siis tulevad meie kannatused, raskused ja hädad?

Esmaseks hädade põhjuseks on patt. Pühakiri ütleb: mida inimene külvab, seda ta ka lõikab. Juba Vana Testamendi ajal kannatas Iisrael oma nurisemise ja sõnakuulmatuse tagajärjel ning vaenlased said võidu nende üle. Ka meie kannatame vahel sellepärast, et oma rumaluses usaldame vaid iseennast ega pea oma tegudes nõu Jumalaga. Teiseks kannatuste allikaks on kuri, jumalatu, saatana võimu all olev maailm. Piibel ütleb, et selle maailma vürst käib ringi nagu mõirgaja lõukoer, otsides, keda neelata. Keda saatanal aga kurjusega neelata ei õnnestu, nende jaoks paneb ta välja patu kavalused ja meelitused, mis esmapilgul näivad ahvatlevad ja süütud. Kui me nendele ahvatlustele järele anname, siis Jaakobuse sõnade kohaselt: “igauht kiusatakse, kui tema enese himu teda veab ja ahvatleb. Pärast, kui himu on rasestunud, toob ta patu ilmale, aga kui patt on täiesti tehtud, sünnitab ta surma.” (Jak. 1:14-15)

Meie hingede päästmiseks laseb Jumal ka meie peale raskusi ja kannatusi tulla. Usutee on kitsas tee, see on ristitee. Aga me ei ole sellel teel üksinda. Jeesus on selle tee esimesena läbi käinud ja töötanud olla meie juures igapäev maailma otsani. Heebr. 4:8 öeldakse: ja sellele vaatamata, et ta oli Poeg, õppis ta sõnakuulmist sellest, mida ta kannatas. Ta tuli omade juurde, kuid omad ei tundnud teda ära ega võtnud teda vastu. Selle asemel nad kiusasid teda taga, andsid ta kohtu alla, peksid teda ja lõpuks tapsid ta kõige piinavamal viisil. Jumala plaan aga ei lõppenud Suurel Reedel Kolgata ristipuul. Seda, et Jumal tuli appi oma Pojale tema kannatustes ja ristisurmas, näitas ülestõusmispäeva võidutsev hommik. See Jeesuse Kristuse võit on meilegi meie kannatustes toeks, on meile lootuseks, et meilegi Jumala abiga neist võitu saame. Raskused, hädad, vaevad ja kannatused karastavad meid, annavad uusi kogemusi, kuidas neid võita ja neist välja tulla. Paljukannatanud inimest võib võrrelda mererannas kasvava üksiku puuga. Tuuled ja tormid on sellele puule palju raskusi ja kannatusi toonud. Aga need pole teda murdunud. Vastupidi, need on teinud tema rässakaks ja tugevaks. Siin-seal ringi sõites võib aga näha lageraielankidele kasvama jäetud üksikuid nn seemnepuid, mis teiste puude vahel ilusaks, sirgeks ja sihvaks olid kasvanud. Kui nüüd torm sellistest üksi jäetud puudest üle käib, siis murduvad need kergesti, sest nende elus pole olnud raskusi ega kannatusi. Raskused vormivad ka inimesi ja teevad neid tugevaks.

Kristlase suur lootus ja veendumus on aga see, et mida lähemal oleme oma eluraskustega Jumalale, seda kindlam on Tema abi ja kaitse. Teisest küljest, mida lähemal on inimene Jumalale, seda agressiivsem ja ründavam on hingevaenlane. Nii nagu Jeesustki, nii ründab saatana inimestki siis kui see on kõige abitumas olukorras. Piiblist teame, et kui Jeesus kõrbes nelikümmend päeva ja ööd söömata ja joomata oli olnud, just siis arvas kurat, et nüüd on kõige sobivam aeg Jeesust rünnata ja teda oma poole võita. Kuid Jeesus oli ka raskest olukorras kindlameelne. Kui saatana oli soovitanud Jeesusel

mitmesuguseid trikke teha ja viimases hädas lubanud kõik maailma kuningriigid temale anda, kui Jeesus vaid teda kummardaks, oli Jeesuse ainuvõimalik vastus: tagane minust, saatan! Selle vastuse peale jättis kurat Jeesuse rahule. Vahel on vaevad, kannatused ja valud justnagu ketiks, mis hoiab meid Jumala ligiduses ega lase meid temast kaugele minna. Sest kui inimesel elus kõik hästi läheb, siis on ta ise enesele jumalaks ja kedagi teist pole talle vaja. Apostel Paulus nimetab 2. Kor. 11. peatükis oma vaeva ja häda justnagu vaiaks oma lihas.

Ja kuigi Paulus nende hädade pärast korduvalt Jumalat palus, ei võetud neid temalt ära, vaid Jumal vastas talle: sulle saab küllalt minu armust. Seega siis on kitsas tee, mis meilegi käia antud, täis raskusi, koormaid, nõrkemisi, murdumisi... Aga Jumal on töötanud toetada nõrkejaid ja siduda kinni nende valusad haavad.

Foto: Erik Peinar

Kirik teel piiskopkondade poole?

Jüri Vallsalu

Peale Urmas Viilma valimisi, 2014.a. sügisel, uueks Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku peapiiskopiks on kirikuelus hakanud toimuma mitmeid tähelepanuväärseid muutusi. Üheks selliseks on kahe uue piiskopi kohtade loomine. Erakorralisel kirikukogu istungjärgul, 13. jaanuaril 2015, valiti koos kirikuvalitsuse assessoritega piiskoppideks - Joel Luhamets Tartust ja Tiit Salumäe Haapsalust. Lisaks neile jätkab oma ametis piiskop Einar Soone Tallinnas ja piiskop Andres Taul Kanadas, Välis-Eesti piiskopkonnas.

Vajadust täiendavate piiskoppide järele on kirikus tunnetatud pikemat aega, sest peapiiskop on nii kiriku juht (ülemadministraator) kui ka kõrgem vaimulik. Ühele inimesele on seega tööd liialt palju. Kirik vajab esindamist kirikust väljapoole ja ka kirikus sees. Paratamatult kõikjale, kuhu oodatakse, ei jõua, süvitsiminekuks rääkimata. Piiskop Einar Soone senine roll oli olla vajadusel peapiiskopi asetäitja. Nüüd tekkinud uus olukord aga võimaldab hakata kirikutööd ja piiskoplikke ülesandeid jagama. Nii ongi kirikuvalitsuse

otsusega määratletud piiskoppide tegevuspiirkonnad. Piiskop Einar Soone tegevuspiirkond on Kesk- ja Ida-Eesti, piiskop Joel Luhametsa tegevuspiirkond on Lõuna-Eesti ja saared ning piiskop Tiit Salumäel Lääne-Eesti ja lisaks Skandinaavias ja Venemaal toimivad eestikeelsed kogudused. Tänapäevaks on kõik piiskopid juba pühitsetud ja ametisse seatud. Seega võiks öelda, et üks etapp on läbi käidud. Ometi ei ole see nii. Tegevuspiirkonnad ei tähenda piiskopkondi, kus igal piiskopil on oma piirkonnas ainuõigus toimetada ülemkarjasena nagu Soome kirikus. Eestis on seni ikka üks piiskopkond ja selles tegutsevad kokku neli ametisolevat piiskoppi. Siit algavad ka küsimused, mida on esialgu rohkem kui vastuseid. Kes määrab ära näiteks peapiiskopi ja piirkonna piiskopi osalemise ühel või teisel jumalateenistusel või kokkusaamisel? Kui see on ainult peapiiskopi otsustada, siis ei ole uute piiskoppide saamine peapiiskopi elu eriti kergemaks teinud. Kui valikuvõimalus on antud kogudustele, siis on oht hakata üht isikut teisele eelistama. Lisaks piiskoppidele on meie kirikus endiselt ametis ka veel 12 praosti oma

kaheteistkümnepraostkonnaga. Kui praosti tööülesannetele pilk heita, siis ka nemad täidavad nii mõneski kohas piiskopi kui ülemkarjase ülesandeid. Milline on praostide ja piirkonna piiskoppide tööjaotus? Praostkondadel on oma väljakujunenud vahendid ja inimesed praostkonna töö korraldamiseks, piiskoppidel aga praegu veel mitte. Kui need vahendid ka leida, siis on oht üleadministreerimisele, mis kindlasti ei saa olla eesmärgiks.

Lühidalt öelduna, see teemadering vajab veel väga tõsist läbimõtlemist.

Õpime kogemustest. Küllap eakate piiskoppide ametisseseadmine annab vajadusel ka loomuliku võimaluse teha korrekture. Praegu tundub, et tõsiseltvõetav areng saaks toimuda kahel viisil. Esimene oleks praostkondade arvu vähendamine, et tekiks nn. superpraostkonnad ehk piiskoppide tööpiirkonnad. See annaks võimaluse nii mõnedki ettevõtmised kirikus teha optimaalsemalt, näiteks töötajate täiendkoolitus, samas aga kannataks vaimulike omavaheline osadus. Suur osaduskond ei asenda väiksemat. Teise võimalusena ja oluliselt paremana näen piiskopkondade teket. Piiskopkondade puhul piiskopid täidaksid oma piiskopkonnas ülemkarjase rolli kõiges ja peapiiskopile jääks kirikuelu kui terviku administreerimine ja vaimulikus mõttes sildade ehitamine, nii piiskopkondade vahel kui kirikust väljapoole. Palju neid piiskopkondi peaks olema? Sellele küsimusele saaks vastata peale tõsise analüüsi tegemist. Kindlasti kehtib reegel - nii palju kui vaja, nii vähe kui võimalik. Paraku kõik maksab.

Ajalooliselt võetuna ei oleks piiskopkondade näol tegemist sugugi uue mõtte või arenguga. Eesti- ja Liivimaa aladel on olnud läbi aegade erinev arv piiskopkondi. Siis olid selle tingijaks rohkem poliitilised põhjused. Täna peame mõtlema ainult kiriku kui terviku paremale töökorraldusele.

Piiskoppide lisandumine ja võimalik piiskopkondade teke toob kaasa veel teemasid, millele me seni ei ole koguduste tasandil eriti viitsinud mõelda. Piiskoppide näol on tegemist kõrgema vaimuliku astmega. Koguduse vaimulik, preester, on piiskopist aste allpool. Kui praostkonna praost on üks preestritest, kes on valitud piiratud ajaks seda ametit pidama, siis tema ei ole võrreldav piiskopiga vaimulikus mõttes. Mis on need vaimulikud tegemised, mida kogudustele lähemale tulnud piiskop peaks toimetama? Värvikais riideis koguduse tähtpäeva külaliseks olemiseks ei pea olema piiskop. Kiriku ajaloost võib ka siin tuua eeskujusid. Piiskop katoliku kirikus on pühitsenud armulaua jm. armuvahendid, mida kogudus saab hiljem omapead kasutada. Luterliku armulauakäsitluse kohaselt see ei oleks võimalik. Piiskop on ka konfirmeerinud leerilapsi, keda kogudustes on selleks päevaks eelnevalt õpetatud. Kas oleme selleks valmis? Soome kirik, võibolla oma suuruse tõttu, ei ole läinud seda teed. Nende arusaam vaimulikust ametist erineb ka pisut meie kiriku arusaamast. Kirjeldatud olukord ei ole kindlasti korralagedus. Julgen uskuda, et see tähendab kiriku uuenumist. Mis aga on olulise tähtsusega ja see on ka põhjus milleks ma antud teemast meie koguduse lehes kirjutan, on vajadus palveks. Kirik uueneb palve kaudu. Meil on millele mõelda ja mille pärast palvetada.

Uued tuuled Eesti Evangeelses Luterlikus Kirikus

Sigrid Põld

2015. aasta algas meie kirikus väga eriliselt.

Küünlapäeval, 2. veebruaril pühitseti ametisse uus peapiiskop, noor ja hakkaja Tallinna Piiskopliku Toomkoguduse õpetaja, EELK kantsler, Urmas Viilma.

Urmas Viilma puhul on tegemist uue generatsiooni õpetajaga, kes alustas vaimulikuna tööd Pärnu-Jaagupi koguduses 1993. aastal. Esialgu oli ta diakoni ametis, hiljem juba koguduse õpetaja. Juba Pärnu-Jaagupis oli näha tema aktiivne ja asjatundlik majanduslik mõtlemine, mis tõi ta Tallinnasse tööle Kiriku Varahaldusesse. Kiriku Varahaldus koordineerib EELK kinnisvaraga tehtavaid toiminguid ja aitab kogudustel oma varasid hallata.

2005ndal aastal sai Urmas Viilmast konsistooriumi ehk kirikuvalitsuse liige, olles esialgu laste- ja noorsootöö assessor, hiljem kantsler.

2014nda aasta sügisene kirikukogu valis Viilma uueks EELK peapiiskopiks. Küllap oli Urmas Viilma kantslerina näinud kõrvalt juba aastaid peapiiskopi tegemisi ning teadis, et tööd on palju ja seda oleks hea jagada.

Seetõttu viis ta läbi suure muudatuse EELK struktuuris kui soovis, et kirikukogu hääletaks tema ettepanekut, nimetada ametisse ka kaks uut piiskoppi. Piiskopid Joel Luhamets ja Tiit Salumäe saidki valitud ning nendest on saanud peapiiskopi „paremad käed“. Joel Luhamets on tegutsemas peamiselt Lõuna-Eestis, Tiit Salumäe Lääne-Eestis ja tema alla kuulub ka meie Lääne-Harju praostkond. Lisaks on Põhja-Eesti piiskopiks juba pikalt ametis olnud Einar Soone. Töötades ise EELK konsistooriumis on hea kõrvalt näha, kuidas tööülesanded jagunevad ning kuidas üksteist vajadusel asendatakse. Ilmselgelt on see hea, kui on kellele oma ülesandeid vahel ka delegeerida. Peapiiskopi amet ei ole ainult vastuvõtult vastuvõtule tormamine, kuigi esimesi ametis oldud kuid arvesse võttes, see praktiliselt nii on olnud. Peapiiskop on Eesti riigis eelkõige olemas igale kiriku liikmele. On südantsoojendav, et temaga on võimalik praktiliselt igal soovijal suhelda. Kaasaegsed inimesed, kes me enamasti istume palju arvuti taga, saame seda teha kasvõi sotsiaalmeedia vahendusel, kus peapiiskop ise meelsasti ka sõna võtab. Üldse võib öelda, et uus peapiiskop oskab, teab ja tahab meediaga suhelda. Tema isik ja tema väljaütlemised

on juba täna, vaid mõned kuud ametis olnuna, ületanud uudisekännise mitmeid kordi.

Tänapäevaks on suured ja uhked ametisse pühitsemise pidustused lõppenud nii Tallinnas, Haapsalus kui Tartus. Peapiiskop ja piiskopid on asunud argise ja igapäevase töö juurde ja seda jätkub!

Urmas Viilma on noor ning hakkaja, planeeri ja eestvedaja, uutele võimalustele ja mõtetele avatud. Loodame, et ta

suudab oma uusi ideid EELK-s teostada ning realiseerida, et uued algatused saaksid EELK-d organisatsioonina arendada. Kuid eelkõige on olulised meie inimesed. Meie kiriku liikmed ja meie oma peapiiskop ning piiskopid. Peapiiskop ütles oma ametisse seadmisel, et tema jaoks on olulised eestpalved. Seetõttu kutsun siin ka kõiki Hageri koguduse ajalehe lugejaid – kandkem eespalves Jumala ette nii meie peapiiskop, kui kõik piiskopid ja vaimulikud.

Jumala armust kantud

Interjuu vaimulik Erkki Juhandi'ga

Juba mitmeid aastaid on suvisel ajal Hageri kogudust teeninud diakon Erkki Juhandi, asendades õpetaja Jüri Vallsalu tema puhkuse ajal. Nii ka käesoleval suvel, augustikuus, on Erkki tulemas meie keskele. Aja jooksul on Erkkist saanud juba täitsa omainimene. Nüüd on aeg temaga ka lähemalt tuttavaks saada.

Millisest kodust oled pärit? Kuidas möödus Sinu lapsepõlv? Sinu haridustee?

Ma olen sündinud Tallinnas, lapsena elasin Kalamajas, koolipõlveaja Vanalinnas, need kaks asumit on mind kujundanud ja mu elu saatnud tänaseni. Minu isa oli kunstnik, ema saksa keele õpetaja ja giid-tõlk. Koolis käisin tollases 1. Keskkoolis ja hiljem 1. Õhtukeskkoolis, sinna oli kodust kõigest paari minuti tee. Elasime Pikal tänaval ühiskorteris, otse Oleviste kiriku vastas. Nii, et kirikuaed oli minu ja mu sõprade mänguõu, siis olid kirikuaiaid veel hauatähised – ristid, epitaafid. Muidugi ei piirdunud me ainult kirikuaiaaga, terve vanalinn, hoovid ja katused olid meie mängumaaks. Huvi kristluse, kultuuri ja ajaloo vastu viis mind ja mu sõpru loomulikult ka kirikutesse, palvustele ja jumalateenistustele. Võib kõlada uskumatult, kuid ka okupatsiooniaegne usuelu Tallinnas oli väga vilgas ja mitmekülgne.

Minu klassis oli 40 õpilast ja suur enamus elas vanalinnas, nüüd on olukord pöördumatult muutunud. See oli sõjajärgne ajastu, kõlab kummaliselt, aga mulle tundub nii. Valdavalt elati ahiküttega ühiskorterites, nii ka meie pere. Neli perekonda, valdavalt venekeelsed, kõik ühe köögi, käimla ja vanniahjuga pesuruumi kasutajad. Õpetlik ja huvitav, nüüdseks aga üsna mõeldamatu elukeskkond, seega omamoodi ajalugu. Mu isa suri, kui olin teises klassis, seega olin ainus mees majas, väike küll, aga ahjukütised, tuhaämbriid, puude tassimised keldrist olid minu kanda tööd. Siiani mäletan vanalinnas pidevalt briketituhast hõõguvaid prügikaste ja sellest imbuvat kirbet suitsuhaisu, kuid olulisem oli siiski ajalooline linn ise, suurepärane elukeskkond. Kõik oma lapsepõlve suved veetsin maal vanavanemate juures. Ilus tasakaal.

Me oleme perega kõik olnud mitmeid põlvkondi luterlased. Meie Isa Palve, õhtupalved ja mõned koraalid olid lapsena peas. Mitte küll igaõhtuselt, kuid üsna tihti pidasime õhtupalvet, see oli tähtis, andis mulle lapsena kaitse ja kindlustunde, sidus peret. Alati tähistasime jõule ja ülestõusmispühi, käisime koos kirikus. Jõululaupäeval laulsime alati mitmehäälselt koraale ja vanaisa, kes oli Estonia teatri solist, laulis ja saatis

klaveril. Oleviste ja Püha Vaimu kogudus olid paigad, kus käis palju rahvast ja alati midagi toimus. Me käisime erinevates kirikutes, nii Oleviste, Püha Vaimu, Jaani ja mitmetes õigeusu kogudustes. Kõik nad asusid meie kodule ju nii lähedal.

Kuidas tuli eriala/elukutse valik? Kes või mis mõjutas Sind sellist valikut tegema? On Sul olnud eeskujusid ja/või õpetajaid, keda eriliselt meenutad?

Noorukina tutvusin sõprade kaudu õpetaja Elmar Salumaaga, ta oli Saarde koguduse õpetaja ja Usuteaduse Instituudi professor. Saarde pastoraadist sai aastateks minu teine kodu, nädalavahetused ja suved said veedetud Kilingi-Nõmmel Salumaa juures. See oli minu tee algus kiriku ja hiljem ka Usuteaduse Instituudi juurde. Leeris käisin Saarde

kirikus. Õpetaja Salumaa oli erakordselt huvitav isiksus. Ta oli väga särav, innustav ja hea pedagoog, inimene, kelle tööline armastus ja kutsumus oli teoloogia. Salumaa on andnud paljude vaimulike õpetamise ja juhendamise kaudu näo meie kirikule.

Ta kutsus mind küll korduvalt oma praktikandiks, aga millegipärast läks nii, et leidsin enda vaimse kasvamise paiga Tallinna Jaani kogudusest. Õpetaja Toomas Pauli jutlused inspireerisid mind ja aitasid mõista kristlust tema sügavamas tähenduses. Ja üsna ruttu sain võimaluse oma praktikandi tööd teha Jaani koguduses. Peale keskkooli lõpetamist astusin kohe Usuteaduse Instituuti ja samaaegselt tegin jõudumööda ka kogudusetööd. Seejärel algas Viimsi koguduse rajamine ja teenimine. Tänu meenutan Õpetaja Elmar Salumaad ja Toomas Pauli.

Vaimulikuamet - mida see Sinu jaoks tähendab?

Vaimuliku töö on teenimine, ma ei arva, et kirik on karjääritegemise koht. Armastusega inimeste teenimine. See on oluline, ükskõik kui üldiselt see ka ei kõla.

Olid pikka aega Viimsi koguduse vaimulik ja ehitasid üles Viimsi kiriku. Kuidas iseloomustad seda aega?

Muidugi võiks sellest ajast palju rääkida, kuid et mitte pikalt peatuda – ütlen lühidalt. Viimsi koguduse rajamine ja selle teenimine on olnud liialdamata minu elutöö kirikus. Ligi 14 aastat. See oli samaselt nii ilus kui raske aeg korraga. Olen tänulik, et Looja on mind kasutanud kuulutustöös ja koguduse ülesehitamises, samuti pühakojade ehituse valmimise juures. Ta on andnud julgust talente kasutada ja armuga saatnud. Ka praegu olen kuraatorina koguduse ja mulle armsa pühakojaga seotud, meil on õpetaja Mikk Leedjärvega hea koostöö.

Millega praegu igapäevaselt tegeled? Töö? Hobid?

Ei maksa arvata, et reservvaimulikul tööd ei ole, matuseid, ka ristimisi ja hingehoiutööd jagub, minu ümber on palju inimesi, keda vaimulikuna teenin. Mul on lisaks Tallinna kodule ka maakodu. Kõik vabad hetked püüan seal veeta. Ja küllap te mõistate, et maal olles jätkub tegevust ja tööd aastaringi.

Armastus kunsti vastu on mind saatnud kogu mu elu. Juba aastaid tegutsen kunstinäituste kuraatori ja galeristina. Minu korraldatud ja kujundatud näitusi on olnud mitmetes galeriides üle Eesti. Olen seega seotud erinevate projektide ja näitustega. Põhiliselt korraldan Eesti tippkunstnike näitusi. Tore, et minu kodukirikus Viimsis on aastaringiselt kunstinäitused. Kaasaegne kunst on osa kristliku kunsti ahelast, see õpetab meid nägema kaduvas kadumatut. Tulge vaatama! Mul endalgi on arvestatav kunstikogu. Olen ka suur kirjandushuviline, mulle meeldib lugeda. Aastaid olen laulnud ka laulukooris. Kuid oma elu erinevateks hobideks ma siiski tükeldata ei oska ega taha ka, elu on tervik.

Mida arvad kristlaseks olemisest?

Ma mäletan aegu, kui inimestelt nõudis kirikusse tulek suurt julgust ja eneseületamist. Mina pole seda kogenud, olen rahulikult kogu elu olnud usu ja kirikuga seotud. Ei mäleta ka

suurt ärkamist eneses, küll aga otsinguid ja oma küsimustele vastuste otsimist. Mul on olnud head õpetajad ja kaasteelised, kes on minu ümber oma toetuse ja annetega. Minu jaoks on osadus kaaskristlastega rõõmu ja tuge pakkuv, samuti vajan osadust Jumala ja kirikuga. Hämmastav, kui vähe meie maal kuulutus Kristusest kantslist kaugemale kostab, aga ta siiski kostab. Kuid armuaeg ju kestab, kirikud on otsijale avatud, vaimulikke on palju. Oluline on isiklik palveel.

Milline roll on Sinu elus perekonnal?

Pere ja lähedaste olemasolu ja toetus on oluline. Olude sunnil olen olnud oma õelaste kasvataja nende lapsepõlves. Õe raske haiguse tõttu oli kolme lapse kasvatamine minu ja mu ema õlgadel, nüüd on lapsed juba suured, vanemal neist ka oma pere ja lapsed. Nad on kõik tublid, hoiavad kokku. Mul on ka mitmeid lähedasi sõpru, kelle olemasolu on tähtis.

Mis tähendus on Sinu jaoks Hageri kogudusel?

Hageri on tugevate traditsioonidega kogudus. Muidugi mulle meeldivad siinsed lahked inimesed. Meeldib kristlik meel ja vaimsus, mida siinsed inimesed endas kannavad ja jagavad.

Sa oled pikki aastaid käinud meie koguduse õpetajat puhkuse ajal asendamas. Nüüd juba 8. aastat? Missuguste mõtete ja tunnetega tuled igal suvel uuesti siia teenima?

Ma olen õpetaja Jüri Vallsalule tänulik, et ta on mind Hagerisse teenima kutsunud. Hageri rahvas on leidnud oma koha minu südames, siia on hea tulla ja teenida. Teen seda tänu, aukartuse, rõõmu ja armastusega. Ja ma ei tea, kas mulle pelgalt tundub või on see tõsi, et olete mind omaks võtnud. Mõned teie hulgast on ehk juba võtnud. Aitäh teile!

Kui vaatad praegu tagasi möödunud aastatele, siis kas on juba kogunenud selliseid hetki, mida eriliselt meenutad?

Kõik kogemused, ka kannatus ja valu, kuuluvad elu juurde. Ma elan korraga erinevaid aegu, see on omamoodi rikkus, kui mõistate. Kõik kogetu on meiega kaasas. Muidugi on meenutada palju, aga elan pigem tänases ja vaatan edasi kui mõtlen tagasi. Võib-olla mõtlematu, aga mõtlemata ei oska olla.

On Sul veel midagi südamel, mida tahaksid lisada?

Ma olen küll andnud mitmeid intervjuusid, kuid nad on alati seotud kindla kaasusega. Olgu siis kirikuehitus, kogudusetöö, Viimsi kirikupäevade korraldamised, kunstinäitused jm. Kuid kui peab endast rääkima olen üsna kimbatuses. Nii palju jääb ütlemata, hakkab mõtlema ühe ja teise olulise ajaseiga, erinevate inimeste ja süvitsi ka enese peale, aga lühidalt sõnastada ei oska. Ehk räägin või kirjutan kunagi ka põhjalikumalt, muidugi kui kellelgi on soovi kuulata, lugeda. Raamat Viimsi kogudusest on küll mõttes ja kui leiduks neid, kes toetaksid raamatu väljaandmist, siis minu taha kirjutamine pidama ei jääks.

Hageri kogudusele soovin rohket Jumala õnnistust.

Intervjueeris: Aivi Sepp

Teised temast

Mai Mänd: Erkki Juhandi on Hageri koguduses päris omainimeseks saanud. Ta on intelligentne, rahulik, sõbralik, temaga on hea suhelda ja koostööd teha. Hindan Erkki jutlusi ja olen ikka mõelnud, et kiriku töötajana on tema olemuses teatud alandlikkust, tagasihoidlikkust, et Jumala sõnum võiks suureks saada ja kõlama jääda. Suureks plussiks on tema ilus tugev lauluhääl. Kui koguduses on õpetaja asendajat vaja, on Erkki siia alati teretunud.

Jüri Vallsalu: Erkki Juhandi on mees, keda saab usaldada. Tunnen teda juba umbes 25 aastat. Meie tutvus sai alguse Tallinna Jaani koguduses. Olin seal toona õpetaja, Erkki oli üks koguduse noortest, kes oli seotud noortepalvuste korraldamisega. Varsti peale teoloogiaõpingute algust

hakkas Erkki aktiivselt tegutsema ka Viimsi Jakobi koguduse loomisega, sealse kuulutuspunkti tööga ja hiljem Viimsi Jakobi kiriku ehitamise organiseerimisega. Tänapäevaks on Viimsi Jakobi kirik valmis. Võibolla, et neid tähtsaid tegemisi tuli korraga liiga palju, sest Erkki teoloogiaõpingud jäid pooleli ja nii on ta siiani diakon. See osa, mida ta aga diakonina kirikule on andnud, on suurepärane. Viimsi koguduse juures on ta endiselt tegev vabatahtlikuna, organiseerides kirikusse sageli erinevaid näitusi ja kontserte. Erkki on olnud heal meelel valmis olema ka mulle abiks ja asendajaks, kui seda on vaja kas ärasõitude või puhkuseloleku tõttu. Temaga on kerge asju ajada, sest mis saab aasta alguses kokku lepitud, see peab paika ka hiljem. Mulle selline tööstiil sobib. Annaks Jumal talle jätkuvalt rõõmsat meelt ja teotahet.

Perelaager „Seljakotid selga“

Sigrid Pöld

Koguduse perelaager „Seljakotid selga“ toimus sel aastal 12.-14. juunini Sakus, Talu laagrikeskuses.

Juba teist aastat korraldab meie kogudus laagri kogu perele. Varasematest aastatest mäletame, et toimusid imetoremad pühapäevakoolilaagrid palvemaja õuel. Kedagi ei seganud pesemisvõimaluste puudumine ega välikäimlad. Magasime telkides, heiskasime ja langetasime laagrilippu ning pidasime öiseid lõkkevalvamisi kõige tähtsamaks tegevuseks üldse.

Tänapäeval aga vajab meie palvemaja poputamist ja tingimused veidi parendamist, siis oleks taas võimalik seal aias ka telkida ning seetõttu tuleb otsida võimalusi laagri pidamiseks mujalt.

Nii toimus ka sel aastal laager Sakus, Talu laagrikeskuses, kus tingimused kaasaegsed ja seetõttu kerge laagrit korraldada. Ütlen kohe alguses ära, et laager oli väga hästi korraldatud, et mitte öelda suisa super hästi! Rõõmustame, et

initsiatiivgrupis on aktiivsed noored, kes asja südamega ajavad. Laagri juhiks oli Ruben Lend. Imetore oli vaadata kuidas lapsed teda kuulasisid, kui ta oma sõbralikul moel käis ja juhendas, kamandas, õpetas, lohutas, kiitis, innustas ja motiveeris! Kedagi paremat oleks päris raske ette kujutada laagrit juhatamas. Kiita tuleb ka Rubeni abikaasat Ave Krisi, keda jagus igale poole – kui vaja, tegi pilte, kui vaja, vedas täiskasvanutele mõeldud mälumängu Kuldvillak, kui vaja, tegi lastele pühapäevakoolitundi jne. Tegelikult olid kõik korraldajad pidevalt rakked ja neid jagus igale poole.

Mis tegi selle laagri eriliseks võrreldes teistega?

Kindlasti meie inimesed. Kõik nii toredad, toetavad ja armsad osalejad, keda oli sel korral umbes 60.

Reede õhtul kogunesime laagrisse. Peale õhtusööki saime osa imetoredast pillimängu õpetusest. Nimelt oli meie koguduse pasunakooriguht Joel Ots valmistanud ette kaasahaarava pillimängu tutvustava tunni. Lapsed said puhuda plastiktorust ja lehtrist tehtud „pilli,“ mis tekitas päris pillile sarnaneva heli ja mis kokku keeratuna nägi välja nagu metsasarv. Igat pasunakoori instrumenti tutvustati eraldi ning lapsed said kõiki pille ka ise proovida. Tunni ilmetamiseks vaatasime suurelt ekraanilt „Masha ja karu“ ning „Musta ja Valge koera“ multafilme, milles samuti pasunaid mängiti. Igal juhul ei tahtnud pillide toristamine ja trummitagumine sel õhtul kuidagi lõppeda. Loodame, et selle õppetunni kaudu tekkis mõnel lapsel huvi ka ise pilli õppima hakata.

Laupäevane programm oli tihe, kuid selles oli ka piisavalt „õhku“ ning lapsed said ka niisama joosta ja mängida. Kui lastele oli päeva esimeses pooles ette nähtud pühapäevakoolitunnid, siis täiskasvanud said kuulata kaht loengut – peresuhetest ja lastekasvatamisest. Rõõmustasime, et koos õpetaja Jüri Vallsaluga osalesid ühes loengus ka Hageri koguduse leerilapsed. Pealelõunal panid vanemad oma teadmised proovile mälumängus Kuldvillak – olid huvitavad, tõeliselt rasked, aga inspireerivad küsimused.

Peale tubasemaid ja rohkem mõttetegevusele suunavaid tegevusi oli võimalus osaleda laagri olümpial. Klassikaline teatevõistlus pakkus osalemisvõimalust nii päris pisikestele kui vanavanematele. Jalgpall ja rahvastepall ei jätnud samuti kedagi üksikõikseks. Peale õhtusööki osaleti maastikumängus, kus vajati nii füüsilisi oskusi kui teadmisi pühapäevakoolitunnist. Maastikumängu väljamõtled, meie pühapäevakooliõpetajad Ave Kris Lend, Lia Kaljuste ja Mikk Liblik said suure aplausi osaliseks, sest mäng oli paeluv ja huvitav kuni viimase ülesandeni. Näiteks tuli panna oma võistkond proovile, kuidas saada „üle soo“, kui on kasutada vaid paar lauajuppi. Viimases punktis tuli otsustada, kas asuda laiale tee või kitsale tee? Kui keegi ka valis laia tee, siis sai üsna ruttu selgeks, et tuleb ümber pöörata. Nii – praktiliste näidete ja kogemuste varal – said selgeks mõnedki mõtted Jeesuse Mäejutlusest.

Mõlemad õhtud lõppesid lõkke ääres. Kui esimesel õhtul olime küpsetanud viinereid, siis teisel õhtul võtsime ette meie laagrites juba traditsiooniks saanud „hotdogi“ saiakeste

küpsetamise, mille sisse valasime maasikamoosi. Imemaitavad saiakesed söödi ära üsna ruttu. Lisaks küpsetasid issid lõkkel suure hunniku pannkooke! Ka need kadusid kõhtudesse kui „soojad saiad.“

Taevasa oli kinkinud laagrilistele imelise ilma! Päike paistis ja tuult oli ka piisavalt, mis puhus sääsed eemale. Alles viimase päeva lõuna ajal hakkas vihma tibutama – seda siis, kui olime juba asjadki kokku korjanud, et asuda koduteele.

Pühapäeva hommikul kogunesime aga veel laagrimaja saali, kus Ruben rääkis Jeesuse sõnadele ehitatud majast. Tema oskus rääkida nii, et 6-aastased istusid 25 minutit suu lahti ja hiirvaikselt on fenomenaalne! Jutt, mis pikitud täis näiteid tema enda elust – see oli väga eriline ja huvitav! Aitäh Ruben, et oskad ja tahad seda tööd teha!

Kiidusõnad kuuluvad muidugi kõigile korraldajatele. Igaüks täitis oma kohta selles olulises lülides reas. Juba mainitutele tuleb lisada, et Silja Lepik tegeles registreerimise ja asjaajamisega, Merle Liblik vastutas laagris laulmise eest, Ester Lend ja Kätlin Ots aitasid lauda katta ja abistasid lõkke ääres saiataigna pulga otsa ajamisel, Taavo Raun korraldas mängu jne. Eriliselt tahaksin aga tänada Joel Otsa, kelle juhatamisel sai kogu laagrirahvas ärgata kaks hommikut päris kontserdi saatel! Esimesel hommikul kõlasid kahe trompeti duetid ja seda Rahvusooper Estonia mängijate Joel Otsa ja Roman Petuhhovi poolt. Teisel hommikul lesisin sooja teki all, avatud aknaga toas ja nautisin mõnuga Hageri koguduse pasunakoori kontserti! Tõeline luksus - peab ütleva! Hageri kogudus on rikas kogudus! Meil on täiesti imelised töötajad! Imelised inimesed! Oskaksime me neid veelgi paremini hoida ja väärtustada.

Tänu Jumalale meie kõigi eest! Et laager läks korda, võib kindlalt väita, sest tagasiteel koju küsisid lapsed – millal järgmine laager algab?

Külalised Nilsia kogudusest

Sigrid Põld

Käesoleva aasta aprillis külastasid Hageri kogudust sõbrad Nilsia. Sõprussuhted Nilsia kogudusega on väga pikaajased – üle kahekümne aasta oleme üksteisel külas käinud ja suhelnud. Sõpradeks saime tänu õpetaja Paul Saarele, kes oligi meie koguduses peamine sõprussuhete looja. Sealne kauaegne koguduse õpetaja Osmo Korkalainen on tänaseks jäänud pensionile, kuid tema tööd on jätkamas poeg Simo Korkalainen. Nilsia kogudus ei ole praegu enam päris see, mis oli aastaid tagasi, sest Soome kirikureform on liitnud mitmed väiksed kogudused üheks suureks Nilsia koguduseks. Siiski – sõprussuhted on jäänud ja jätkuvad nüüd suuremas ringis.

Laupäeval, 18. aprilli hommikul, oli plaanis tutvuda Tallinnaga. Kuigi oleme harjunud, et peamise turistide voo Tallinna vanalinnas moodustavad soomlased ja tundub, et kõik soomlased on vähemalt korra Eestis käinud, siis nilsiälaste bussis selgus, et see pole sugugi nii! Päris mitu kätt tõusis püsti minu küsimuse peale, kas siin bussis on mõni, kes on esimest korda Eestis. Muidugi oli seda kergem minul ekskursiooni teha, sest polnud kartust, et kõike on juba korduvalt kuuldud.

Sõitsime bussiga läbi kesklinna ja Lasnamäe kanali, imetlesime aknast uut õigeusu kirikut ning jõudsime traditsioonili-

selt lauluväljakule. Edasi kulgesime mere äärest läbi Kadrioru kesklinna ning lasime end bussiga Toompeale viia. Imetlesime taaskord õigeusu kirikut, nüüd siis juba Nevski katedraali, nii seest kui väljast ning käisime ka toomkirikus vanu baltisaksa vappe kaemas. Linnamüürit vaatlesime vanalinna torne ja katuseid ning lugesime üles kõik kirikud, mis silmapiiril.

Pühapäeval osalesid külalised Hageri kirikus jumalateenistusel, kus kuulasime soomekeelset jutlust. Pealelõunal veetsime koos aega kogudusemajas, kus saime üksteisega lähemalt tuttavaks. Kuna külaliste jaoks on eriti oluline kaunis mälestus Paul Saarest, siis käidi Pauli haul Hageri kalmistul. Tutvuti ka vana vennastekoguduse palvemajaga.

Rõõmustame, et meil on nii ustavad ja head sõbrad Soomes. Meil on tekkinud juba väike ühine ajalugu ning palju ühiseid tutvavaid. Koos veedetud hetked on olnud meeldejäävad ja kaunid nii siin- kui sealpool lahte.

Kui Nilsia ei oleks nii kaugel, küllap külastaksime oma sõpru tihedamini. Siiski, nüüd on meie kord nende juurde minna ja loodame, et see plaan saab peagi teoks!

Märgates ligimest

Aivi Sepp

On saanud ilusaks tavaks esimesel nelipühäl tänada ja tunnustada kiriku ustavaid töötajaid-kaastöölisi.

Käesoleva aasta 24. mail koguneti taas pidulikule jumalateenistusele Tallinna Piiskoplikusse Toomkirikusse.

Jutlustas peapiiskop Urmas Viilma, kaasa teenisid piiskop Tiit Salumäe, õpetaja Arho Tuhkru ja kantsler Ülle Keel. Muusikalise osa täitsid EELK aukirjaga pärjatud toomkoguduse koor Laudate Dominum Veljo Reieri juhtimisel, Kose

kiriku pasunakoor Kahro Kivilo (teeneteristi III järk) juhtimisel, Collegium Musicale, solist Endrik Üksvärav ja orelil organist Kadri Ploompuu. Tänuksõne pidas Tarmo Soomere, kes sai teeneteristi II järgu.

Hageri kogudusest võtsid EELK aukirja vastu koguduse segakoor ja pühapäevakooliõpetaja Ester Lend. Aasta noortetöö tegija tiitel omistati Plussmeedia tegevtoimetajale Sirli Lendile.

Hageri kirikus anti üle EELK tänukirjad kauaaegsetele kirkuteenijatele Eeva ja Helmut Hirs'ile ning ustavavale kaastöölisele Hugo Vahtramäele. Lisaks olid varem tänukirja kätte saanud veel Anne Maasalu ja Ene Vallsalu, kui tublid Usuteaduse Instituudi perenaised.

Rõomustame koos koguduse ustavate kaaastöölistega. Tänuks meel kuulub kristlaseks olemise juurde. Olgem siis tähelepanelikud märkama oma ligimesi ka pidupäevade vahelisel ajal. Tunnustaval sõnal ja lahkkel naeratusel võib olla mõnel hetkel väga suur mõju.

Ester Lend:

Eks mina olen ka üks selline tüüpiline eestlane, kes ütleb: kes mina nüüd olen või miks mulle see aukiri anti? Aga inimene õpib kogu elu ja nüüd perelaagris kuulsin loengut, kus oli juttu samal teemal. Kui eestlast kiidetakse, siis ta ütleb, et oh mis nüüd mina ja eks ma oleks ikka võinud tublim olla või paremini teha, aga näiteks ameeriklased võtavad tunnustuse või kiituse tänuga vastu. Nii võtan minagi tänuga selle tunnustuse vastu.

Toomkirikus oli väga kena ja pidulik jumalateenistus ja nii kaunis muusika.

Milliseid mõtteid ja tundeid tekitas EELK aukirja saamine? Mida see Sinu jaoks tähendab?

Aivi Otsnik, koorijuht:

Kui seda uudist kuulsin, siis olin väga üllatunud ja arvasin, et see peab eksitus olema.

Muidugi ei olnud see eksitus ja nüüd tunnistan, et Nelipüha oli väga meeldiv ja rõõmus päev.

Koor laulis hommikul Nelipühale kohaselt, rõõmsalt ja innustunult. Usun, et laulude tekstid puudutasid nii meid endid kui ka kuulajaid.

Loomulikult on Hageri koguduse segakoor EELK autasu vääriline, sest 40 aastat on see väike ja ühtne kollektiiv jõudumööda kogudust ja Jumalat oma lauluga teeninud.

Mina võtsin aukirja vastu suure tänutundega. Rõõmu teeb, et need neli aastat ei ole asjata tööd tehtud ja palju vaeva nähtud. Oleme omavahel heale koostöölainele jõudnud.

Seda on koguduses märgatud.

Tuleb jätkata samas vaimus või isegi paremini. Kooriproovid on ju meile kõigile tõsine töö, millesse tuleb südamega ja suure vastutustundega suhtuda.

Siinjuures tahan märkida, et vähemalt poole minu tööst teeb ära Mai. Ta on ustav ja imeline abiline ning toetaja. Meeldiv on kooritööd teha nii suurepärase organisti kaasabil.

Mai Mänd, koorilaulja, organist:

Kui meie segakoorile sai teatavaks, et saame EELK aukirja, oli minu ja paljude teiste esimene tunne suur üllatus. Meie koor – mille eest? Oleme ju täiesti tavaline väike kogudusekoor, kes pole millegi erilisega silma paistnud. Koori praegusest koosseisust on umbes pooled siin laulnud küll juba 40 aastat, sellest ajast alates, kui „vanade“ segakoori kõrvale tekkis noorteansambel. Üllatuse järel tuli pikkamisi ka rõõm, et meie lauljate ustavust ja pühendumust on märgatud, et seda hinnatakse ja me pole laulnud päris kurtidele kõrvadele. Oleme väga tänulikud oma praegusele koorijuhile Aivi Otsnikule, kes suure põhjalikkuse ja hoolega repertuaari valib, et see sobiks täpselt selle pühapäeva sõnumiga, millal koor kaasa teenib. Usun kindlalt, et kirikus pole kõige tähtsam laulu perfektne kunstiline tase, vaid see, et sõnum jõuaks kuulajani, ja seda me oleme tõesti püüdnud saavutada. Koori töö tunnustamine EELK aukirjaga annab lauljatele uut indu ja jõudu edasi minna, annab teadmise, et kirikus on iga inimese panus ja iga tööloik tähtis ja oluline. Oleme tänulikud iga armsa laulukaaslase eest, kes jätkuvalt tahavad ja jaksavad kolmapäeviti kooriharjutustel käia ja rõõmsa südamega Jumalat teenida.

Aasta noortetöö tegija – Sirli Lend

Olen sündinud Tallinnas ja esimesed eluaastad seal ka elanud. Üles kasvasin aga Kohilas, mida pean tegelikult oma lapsepõlvkoduks. Seetõttu on ka Hageri kirik olnud meile lähim kirik. Seal algas minu tee pühapäevakooli ja kulges leeritamiseni välja. Hageri on mu kodukirikuks ka praegu, kuigi füüsiliselt ma sinna väga tihti ei jõua Tallinnas elamise-töötamise tõttu ja vahel on pühapäeviti ka muid kohustusi.

Töötad Plussmeedias ja oled noorteajakirja Pluss tegevtoimetaja. Kuidas Sa selle tööni jõudsid?

Jõudsin nii, et hea sõber Joel Reinaru kutsus. See oli siis, kui Pluss alles alustas tegevust Eestis. Olin esimest ajakirja versiooni, mis oli tõlge soome keelest, varem käes hoidnud ja lugenud, aga selle tegemise protsessist ei teadnud ma midagi. Augustis 2010 kutsus Joel mind Lääne-Nigulasse laagrisse, kus pandi kolme riigi (Eesti, Soome, Venemaa) koostöös kokku esimene ajakiri, mis ilmus novembris 2010 pealkirjaga "Üleval kuulatakse". Minul ei olnud mingit meediahuvi ja tegelikult läksin ka sinna laagrisse väga skeptiliselt, et võin ju selle ühe laagri ära olla, aga nagunii ma ajakirjandusega rohkem tegelema ei hakka. Tundsin, et see pole üldse minu teema, ei olnud ka huvi, oskusi, kogemusi, mitte midagi. Joel pakkus, et võiksin olla toimetaja rollis. See tundus mulle lihtsam, samas ka paelavam, ja nii ma nõustusingi.

Milles Sinu töö täpsemalt seisneb?

Üldiselt: noortega töötamises. Meil on palju toredaid rahvus-

vahelisi meedialaagreid, kodumaiseid üritusi, Jäpe festival, kus teeme meedia-töötuba ja tiimipäevad. Eriliselt toredad on just need hetked, kus koos noortega teeme midagi praktilist, kus realselt valmib mingi lühifilm või muu meediatoode. Igapäevatöö on pigem selline "kartulivao kündmine" ehk see, mille tõttu kõik need toredad asjad toimuda saavad ja ajakiri juba viiendat aastat ilmub. Palju on ettevalmistustööd ürituste läbiviimiseks, planeerimist ja korraldamist, soomlaste ja venelastega kontakti hoidmist, skype-koosolekuid (kuna valmistame ühiselt ette rahvusvahelisi laagreid ja ka muul ajal hoiame kontakti, et teada, kuidas teistel läheb ja jagada julgustavaid lugusid ning vahel ka muresid kurta).

Ajakirja osas teen kogu toimetustöö tekstidega, kogun kõik materjalid-fotod kokku ning panen kujundajale valmis terve paketi - millised fotod, tekstid, reklaamid täpselt kuhu lehele lähevad. Suhtlen ka kõigi meie vabatahtlike, noorte ja tublide ajakirjanikega, et neid juhendada, suunata, tagasisidet anda tekstide osas ning aidata vajaliku materjali leidmisel.

Hoian silma peal ka veebilehel, et seal enam-vähem igapäevaselt midagi ilmuks - teen ise ja otsin vabatahtlikke, kes aitaksid teha.

Kuna töötan ametlikult EELK Misjonikeskuses, siis siinsed töökoosolekud, partneritega kohtumised ja väikesed ülesanded kuuluvad ka asja juurde.

Mis ajakiri see niisugune on?

Pluss on kristlik noorteajakiri, milles peitub väärt sõnum

noortelt noortele. Ehk siis sisuliselt kirjutab see evangeeliu-
mist noortepärasel vormis, noorte enda lugusid, Eestis ja
maailmas toimuvast, lisaks muid vahvaid noorte loomin-
gulisi ideid nagu elukool ja test, millest ei tasu alati sügavat
vaimulikkust otsida, vaid mis on pigem toredaks lugemiseks
ja katsetamiseks.

Artiklite autoriteks on tavalised koguduste noored, kellel on
meediahuvi, kuid kes ilmtingimata ei pruugi olla professio-
naalsed ajakirjanikud. Meie töö üks eesmärk on kasutada aja-
kirja valmimise protsessis noori, kes on umbes sama vanad
kui meie lugejaskond. Noored kirjutavad asjadest, mis neil
endal südamele. Usume, et see kõnetab noori palju parem-
ini, sest tõenäoliselt mõtlevad eakaaslased sarnaselt. Lisaks
pakub see väga hea väljundi noortele endile ühes huvitavas
kirikutöö vormis kaasa lüüa, enda mõtteid väljendada, oma
häid ideid välja käia ja areneda meediatöös.

Esimesele nelipühäl pärjati Sind EELK aasta noortetöö tegija tiitliga. Milliste mõtete ja tunnetega selle tunnustuse vastu võtsid?

Kui selle kutse sain, olin küll väga üllatunud. Võib-olla pea-
miselt sellepärast, et ma tihtipeale ei mõtle endast kui noorte-
töö tegijast. Kuigi muidugi, peamiselt kogu minu töö käib
noortega. Mulle tundus, et tõelised noortetöö tegijad on ju
ikkagi koguduste noortehid, kes teevad suurepäraselt ja olu-
list tööd!

Loomulikult oli väga hea meel osaleda sel kaunil nelipüha
pidulikul jumalateenistusel ja kuulda, et peapiiskop isiklikult
julgestas mind jätkama seda tööd ja soovis õnnistust Plus-
si tegemistele. Sellise asja üle on ikka väga hea meel! Minu
huvitav tähelepanek tunnustuskirjade üleandmise juures oli
see, et välise vaatluse põhjal olin ma ilmselt kõige noorem,
keda tänati.

Ja muidugi oli suur au viibida samal teenistusel koos Arvo
Pärdiga, keda tunnustati esimese järgu teeneteristiga.

Mida see Sinu jaoks tähendab?

Esialgu oli tunne, et kas nüüd on siis töö tehtud, kui selline
tunnustus anti... Siiski nüüd, kui see ilus raamitud aukiri,
millel on piiblisalm: "Ma suudan kõik temas, kes mind teeb
vägevaks." (Fl 4.13), seisab mu töölaual, tekitab see mi-
nus veelgi suurema vastutustunde selle töö ees. Nüüd, kus
juba selline tähtis tunnustus anti, peab ikka veel tublim ja
ustavam olema... Ja see kirjakoht on ka heaks julgustuseks,
kuigi igapäevaselt on pigem tunne, et kõike ma kaugeltki
mitte ei suuda...)

Veel tähendab see seda, et kirik märkab töötajaid, ka noori
ja neid, kes ei ole jõudnud veel aastakümneid tööd teha... Ja
ma usun, et see on oluline.

Intervjueeris: Aivi Sepp

Maaailma näe

Aivi Sepp

Kolmainupüha laupäeval, 30. mail, peeti Keila Miikaeli kirikus Lääne-Harju praostkonna vaimulikku laulupidu „Maaailma näe“. See sündmus oli olulise koha leidnud ka Keila (sünni)päeva programmis. Kirikuüksed ja ka -torn olid avatud kõigile huvilistele, teelistele ja möödakäijatele.

Lauljad alustasid oma proovidega juba kell 14, mil kõigepealt harjutati kokku ühendkoorilood, siis segakoorilood ja naiskoorilood ning lõpuks pasunakoorilood. Peale supisöömist oli soovijatel võimalus osa saada ka laadamelust. Kaks Keila peatänavat olid liikluseks suletud ja avatud kauplemiseks, pargis oli lasteala, kus oli mitmesuguseid põnevaid tegevusi.

Laulupäev algas pasunakooride kirikuaia- ja tornikontserdiga. Piduliku kontsert-jumalateenistuse juhatas sisse Lääne-Harju praost Jüri Vallsalu ning oma tervitussõnad lausus Keila linnapea Enno Fels.

Kaasa teenisid Lääne-Harju praostkonna vaimulikud: Marek Roots, Mihkel Kukk, Aare Kimmel, Joel Siim, Merle Prass-Siim, praost Jüri Vallsalu ja Lääne-Eesti piiskop Tiit Salumäe, kes ka jutluse ütles.

Oma laulupanuse andsid: Hageri, Rapla, Keila ja Harju-Madise koguduse segakoorid, Järvakandi koguduse naisansambel, Tallinna Oikumeeniline naiskoor ja naiskoor „Laulvad liivad“.

Pidulikult ja reipalt kõlasid pasunahelid Kose, Rapla, Hageri ja Oleviste koguduse ning Kohila muusikakooli pillimängijatelt.

Kontserdiosa kulges hoogsalt ja vaimustusega. Kava koosnes suuresti saabuva Tartu vaimuliku laulupeo repertuaarist (R.Kalmus „Issand on Siionis suur“, M.Jaansoni koraaliseade „Oh anna tuhat keelt Sa mulle“, S.Kaasik „Kümme valget hingelindu, P.Rips „Hommikul“ jne.), kuid oli ka laule varasematelt laulupidudelt (H.Lepnurm „Ülistus“), üldlaulupeolt hinge pugenud T.Kõrvitsa „Puudutus“, kaks P.Simojoki ülistuslaulu jne.

Palju kõlas ilusat, kõnekat ja sõnumiga muusikat. Ülev, hingekosutav ja puudutav laulupäev kulmineerus John Rutteri looga „Maaailma näe“, mis oli just selleks puhuks eesti keelde tõlgitud ja lauljatel ära õpitud.

Koos tänusõnadega anti koorijuhtidele ja korraldajatele CD, millel Mart Jaansoni „Luterlik jumalateenistus üksnes muusikas“, mis on ilusaks meenutuseks 2.a. tagusest Lääne-Harju vaimulikust laulupäevast Hageris.

On põhjust arvata, et kohtume kahe aasta pärast taas praostkondlikul laulupeol.

Kiidame Sind, maa ja taeva Looja!

Kingi süda tänulik, mis näeks:

kõike eluandvat, õnnistavat

saame Sinu käest!

EELK KIRIKUPÄEV 2.–5. JUULIL TARTUS

MAARJAMAA ISA MAA LAULUPIDU

Laupäeval 4. juulil kell 17 Tartu Lauluväljakul

Sissepääs tasuta

Pidu, pidu – laulupidu!

Sigrid Pöld

Veel loetud päevad ja taas on käes laulupidu. Sedakorda siis vaimulik laulupidu Tartus!

Käimas on viimased ettevalmistused ja pingutused, et kõik see ilus saaks toimuda 3.-5. juulil 2015 Tartu linnas.

Koorid on laulud selgeks õppinud, repertuaari on lisandunud uusi lugusid ning päris mitu laulu on ekstra selleks peoks kirjutatud.

Sel aastal tähistatakse ja meenutatakse 800. aasta möödumist ajast, kui Eestimaa nimetati Maarjamaaks. Seetõttu kannab ka käesoleva laulupeo moto Maarjaga seotud nime – „Maarjamaa – Isa maa“. Kuigi meie maad nimetatakse Maarjamaaks, on ta siiski meie isamaa ning samuti Taevase Isa maa. Tore nime mäng! Samas andis see kunstilisele juhile, kelleks on Tallinna Kaarli koguduse kontsertkoori dirigent Raul Tälmar, üsna palju ideid, kuidas kogu laulupeo kava kokku panna. Laule on kirjutatud nii Maarja teemal kui isamaa ja Taevase Isa teemal väga palju – nii palju, et kõik ei mahtunud arusaadavalt kavassegi.

Tänavu kogunevad laulukaare alla lastekoorid, naiskoorid, pasunakoored ning segakoored. Segakooride repertuaar on valitud peaaesjalikult välisheiloojate loominguist ning on

kooride jaoks üsna nõudlik. Samas ühendkoori repertuaar, mis on kõige mahukam, hõlmab endas peamiselt Eesti heliloojate laule ning võimaldab kaasa laulda nii laste- kui ka naiskooridel. Repertuaaris on nii rahvalaulude suurepäraseid ja kaasaegseid seadeid, kui suure orkestri saatel ettekantavaid laule. Örn ja nüansirikas on näiteks Pärt Uusbergi „Sanctus“, mis spetsiaalselt selleks peoks kirjutatud. Lastekooride repertuaarist paitab südant Kadri Hundi „Kui ma vaatan pilvelaevu“. Lihtne ja armas, kuid äärmiselt sügava sisuga.

Ja nii ongi! Laulud selged. Mitmed praostkondlikud laulupeod seljataga. Nüüd vaja veel Tartusse minna. Koorid koolimajadesse ja hostelitesse paigutatud ning laulupidu ise väärikalt võistlemas paljude teiste sündmustega Tartu linna kultuurikavas.

Igal juhul soovitan tulla kuulama 4. juulil kell 17.00 laulupeo kontserti. Sellele eelneb rongkäik, mis saab alguse kesklinnast.

Hageri koguduse kollektiivid – lastekoor, segakoor, kammerkoor Lambertus ja pasunakoor – vajavad rongkäigu tee äärde hõiskajaid ja lehvitajaid! Tule sina ka kindlasti Tartusse!

Koguduse esimese poolaasta kroonika 2015

01.01 Uue aasta jumalateenistus. Leksioonid: Agu Kaljuste. Koguduse (palvemaja) jõulupuu

04.01 Leksioonid: Arne Mänd

11.01 Leksioonid: Henno Nurmsalu

18.01 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Pöld. Kõnelesid: Taavo Raun, Agu Kaljuste, Ruben Lend, palve Juhan Pöld. Leksioonid: Jüri Vallsalu

25.01 Leksioonid: Juhan Pöld

01.02 Leksioonid: Regina Sullakatko. Laulis segakoor

02.02 Peapiiskop Urmas Viilma ametisse seadmise jumalateenistus Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus

08.02 Leksioonid: Arne Mänd. Mängis pasunakoor. Koguduse nõukogu koosolek

15.02 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Mänd. Kõnelesid: Tõnu Lend, Agu Kaljuste, Arne Mänd (+palve). Leksioonid: Silja Lepik

22.02 Leksioonid: Henno Nurmsalu

24.02 Vabariigi aastapäeva pidulik jumalateenistus. Leksioonid: Aive Küünarpuu. Laulis koguduse ühendkoor (segakoor ja kammerkoor Lambertus), mängisid orel ja pasunakoor

01.03 Leksioonid: Juhan Pöld

06.03 Kammerkoor Lambertus Viimsi kirikus laulmas (P.Simojoki „Ülistus“)

07.03 Kammerkoor Lambertus Nõmme Lunastaja kirikus laulmas (P.Simojoki „Ülistus“)

08.03 Leksioonid: Tõnu Lend. Laulis kammerkoor Lambertus. Peapiiskop Urmas Viilma perega Hageris

15.03 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Elari ja Louise Lend. Kõnelesid: Regina Sullakatko, Margus Pootsmaa, Elari Lend. Leksioonid: Taavo Raun. Laulis segakoor

22.03 Leksioonid: Aivi Sepp

29.03 Palmipuudepäha. Leksioonid: Regina Sullakatko

02.04 Suure Neljapäeva armulauatalitus

03.04 Suure Reede jumalateenistus

05.04 Ülestõusmispüha. Leksioonid: Juhan Pöld ja Marta Pöld. Laulis lastekoor

12.04 Leksioonid: Henno Nurmsalu

19.04 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Kätlin ja Joel Ots. Kõnelesid: Jüri Vallsalu, Osmo Korkalainen. Leksioonid: Elari Lend. Jutlustas: Simo Korkalainen. Külalised Soomest, Nilsia sõpruskogudusest

26.04 Leksioonid: Arne Mänd

01.05 Piiskop Tiit Salumäe ametisse seadmise jumalateenistus Haapsalu Toomkirikus

03.05 Leksioonid: Tõnu Lend. Kammerkoor Lambertus laulmas Kohila baptistikoguduses

04.05 Vaimuliku laulupäeva segakooride eelproov Tallinna Kaarli kirikus

08.05 Kammerkoor Lambertus Lääne-Nigula kirikus laulmas (P.Simojoki „Ülistus“)

09.05 Kammerkoor Lambertus Rakvere kirikus laulmas (P.Simojoki „Ülistus“)

10.05 Emadepäev. Ristimispuha. Leksioonid: Richard Mario Raun, Marta Pöld. Laulis lastekoor. Pühapäevakooli lõpetamine

12.05 Nõmme Rahu kirikus Muusika- ja piibliõpetuse õhtu „Tähendus sõnade taga“. Sõna seletus Ilkka Puhakka, palve-osa Jukka Jämsen, muusika Pekka Simojoki ja kammerkoor Lambertus (P.Simojoki „Ülistus“)

14.05 Taevaminemispüha

16.05 Vaimuliku laulupäeva ühendkooride eelproov Tallinna Kaarli kirikus

17.05 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Raun. Kõnelesid: Margus Pootsmaa, Taavo Raun, Agu Kaljuste. Leksioonid: Aivi Sepp. Organist: Tooni Leedjärv

24.05 Esimene nelipüha. Leksioonid: Reio Sepp. Laulis segakoor. EELK tänukirja said: Eeva Hirs, Helmut Hirs ja Hugo Vahtramäe, lisaks veel Anne Maasalu ja Ene Vallsalu, kes on Usuteaduse Instituudi perenaised. Kell 17 EELK autasude üleandmise pidulik jumalateenistus Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus, kus EELK aukirja said Hageri koguduse segakoor ja Ester Lend. Aasta noortetöö tegija tiitli sai Sirli Lend.

30.05 Lääne-Harju praostkonna laulupäev Keilas

31.05 Leksioonid: Regina Sullakatko

07.06 Leksioonid: Arne Mänd

12.-14.06 perelaager Saku laagrikeskuses Talu

14.06 Jumalateenistus. Orelimuusika, organist Mai Mänd

21.06 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Ester ja Tõnu Lend. Jumalateenistusel mängib koguduse pasunakoor

23.06 Võidupüha. Tänujumalateenistus. Orelimuusika, organist Anna Humal. Laulab Tartu Pauluse koguduse noortesambel

28.06 Surnuaiapäha Hageri kalmistul. Laulab koguduse ühendkoor, mängib pasunakoor

03.-05.07 Tartus EELK kirikupäev ja vaimulik laulupidu: Maarjamaa - Isa maa. Osalevad kõik Hageri koguduse muusikakollektiivid: segakoor, kammerkoor Lambertus, lastekoor ja pasunakoor

05.07 Jumalateenistus

12.07 Suvine leeripäev. Laulab kammerkoor Lambertus

Märkus: Kui pole märgitud teisiti ja oli nn. tavaline pühapäev, siis toimus alati jumalateenistus ja jutlustas õpetaja Jüri Vallsalu. Orelil organist Mai Mänd.

Infoks: Õpetaja Jüri Vallsalu on augustis puhkusel. Sel ajal teenib kogudust diakon Erkki Juhandi

TEATED

EELK Kirikukogu otsusega on soovitat igaaastane
LIHKMEANNETUS 1% INIMESE SISSETULEKUST
NÄIDIS:

Kuu sissetulek: Liikmeannetus aastas:

100.-	12.-
200.-	24.-
500.-	60.-
800.-	96.-

- * Igaaastane liikmeannetus on koguduse liikme kohustus oma koguduse ees.
- * Liikmeannetust on võimalik tasuda ka osade kaupa
- * Liikmeannetust on võimalik tasuda sularahas koguduse kantseleis või pangauilekandega koguduse pangaarvele. Sularahaga tasumise puhul saab inimene sellekohase kviitungi.
- * Koguduse pangaarve: SEB, a/a 10802003930006
- * Pangas on võimalik teha vastav leping, et pank ise kannab liikmeannetuse kokkulepitud sagedusega kogudusele üle.
- * Ülekandele tuleb märkida, kelle eest ja mis perioodi eest liikmeannetus tehakse.
- * Liikmeannetuselt on võimalik saada järgmisel aastal maksuametilt tulumaksu osa tagasi. Kasutage seda võimalust.
- * Vajaduse korral annab kogudus sellekohase tõendi.

Koguduse juhatus tänab kõiki, kes on oma annetusega kogudust toetanud.

LEERIKURSUSED

Kevad-suvine leerikursus algab igal aastal 1. laupäeval peale Ülestõusmispuhi. Tunnid on laupäeviti kella 10-12 Hageri kogudusemajas. See leerikursus on mõeldud ennekõike koolinoortele. Leeripäev on juulikuu alguses

Sügisleer algab igal aastal septembri 1. laupäeval ja kestab novembri alguseni. Tunnid on laupäeviti kella 10-12 Hageri kogudusemajas. Leerikursusele kutsume ka neid, kes arvavad, et nende õige leeriaeg on möödas.

Jumalateenistused Hageris

pühapäeviti algusega kell 12.00

*

Jumalateenistused Sakus

pühapäeviti algusega kell 15.00

*

Iga kuu kolmandal pühapäeval 10.30 **kuulutuse tund** kirikus

*

Pühapäevakoolitunnid toimuvad Hageris alates Mihkkipäevast Emadepäevani iga kuu teisel ja neljandal pühapäeval algusega kell 12.00. kogudusemajas.

Info Lia Kaljuste tel: 56914663

Mikk Liblik tel: 53450486

Jumalateenistuse ajal saavad lapsed olla Kiriku Läänetiiva rõdualuses lastetoas

*

Koguduse segakoor

info Anne Maasalu tel: 53051981

Aivi Otsnik tel: 5163346

Koguduse kammerkoor "Lambertus", info

Sigrid Pöld tel: 5214339

Merle Liblik tel: 5545727

Koguduse lastekoor, info

Sigrid Pöld 5214339, Merle Liblik 5545727

Koguduse puhkpilliorkester, info

Joel Ots tel: 56622896

Muusikakollektiividesse oodatakse rõõmsalt kaasa lööma!

RAAMATUKOGU

Raamatukogu on avatud iga kuu 2. ja 4. pühapäeval enne jumalateenistust kella 10.30 – 11.45.

Suvel raamatukogu puhkab kuni oktoobrini.

Infolehe "Hageri Kirik" koostajad ootavad ettepanekuid ja kaastööd järgmise lehenumbri valmistamiseks.

Samas tänavad kõiki, kes käesoleva numbriga valmimisele kaasa aitavad.

Lehe koostasid: Aivi Sepp (aivi.sepp17@gmail.com) ja Juhan Pöld (juhan.pold@gmail.com)

Küljendus: Aivar Kaseste. Trükikoda: **KATARIINA** **PRINT**